

*Marcin Zieliński, główny ekonomista FOR
Piotr Oliński, analityk prawny FOR
Warszawa, dnia 22 października 2024 r.*

Komunikat FOR 24/2024: Polski system podatkowy dopiero 31. w International Tax Competitiveness Index

International Tax Competitiveness Index to międzynarodowy ranking przygotowywany co roku przez amerykańską Tax Foundation.

System podatkowy ma istotny wpływ na wzrost gospodarczy kraju. Dobrze zaprojektowany system podatkowy pozwala podatnikom łatwo obliczać i płacić należne daniny oraz zapewnia środki na sfinansowanie wydatków publicznych. Z kolei zły system podatkowy jest uciążliwy dla podatników oraz zniechęca ich do produktywniej działalności, czyli pracy i inwestowania. W International Tax Competitiveness Index jakość systemu podatkowego oceniana jest przez pryzmat dwóch aspektów: konkurencyjności (wysokości krańcowych stawek podatkowych) oraz neutralności (neutralny system podatkowy to taki, który w możliwie ograniczony sposób zaburza decyzje podmiotów gospodarczych, np. premiując konsumpcję zamiast oszczędzania albo inwestycje w jedne sektory kosztem innych). Tax Foundation opracowała indeks oceniający jakość systemów podatkowych w oparciu o 15 wskaźników pogrupowanych w pięć subindeksów:

- opodatkowanie osób prawnych,
- opodatkowanie osób fizycznych,
- opodatkowanie konsumpcji,
- opodatkowanie majątku,
- transgraniczne zasady opodatkowania.

W jedenastej edycji rankingu Polska zajęła 31. miejsce na 38 krajów OECD. Po raz jedenasty pierwsze miejsce zajęła Estonia. Lepiej niż polski zostały ocenione również systemy podatkowe pozostałych uwzględnionych w rankingu państw Europy Środkowo-Wschodniej: Łotwy (2. miejsce), Litwy (5. miejsce), Węgier (7. miejsce), Czech (8. miejsce), Słowacji (9. miejsce) oraz Słowenii (22. miejsce).

W porównaniu z zeszłym rokiem Polska spadła o jedną pozycję. Najgorzej została oceniona w subindeksie opodatkowanie konsumpcji (37. miejsce), co jest efektem zarówno wysokiej podstawowej

stawki VAT, jak i wąskiej bazy podatkowej na skutek stosowania licznych zwolnień i obniżonych stawek. Słabo zostało również ocenione opodatkowanie majątku (30. miejsce), co wynika ze stosowania przez Polskę różnych danin obciążających aktywa realne (podatek od nieruchomości) i finansowe (podatek bankowy) oraz ich przekazanie (podatek od czynności cywilno-prawnych).

Relatywnie dobrze zostało ocenione opodatkowanie dochodów osób prawnych (12. miejsce) i fizycznych (11. miejsce). W przypadku CIT za zaletę uznano względnie niską stawkę (19% przy średniej dla OECD na poziomie 23,9%). Problemem jest jednak skomplikowanie podatku od osób prawnych (36. miejsce), wynikające z wprowadzenia do systemu obniżonych stawek dla preferowanych przez ustawodawcę rodzajów działalności (IP Box) czy dla mniejszych podatników (mały CIT).

Utrzymująca się od lat niska pozycja Polski w International Tax Competitiveness Index oraz innych międzynarodowych rankingach porównujących krajowe systemy podatkowe powinna stać się impulsem dla rządu do przeprowadzenia gruntownej reformy podatkowej. Taka reforma wymaga spojrzenia na system podatkowy jako całość z uwzględnieniem zniekształcającego wpływu licznych ulg i wyjątków, a nie skupiania się na interesach branżowych, co tylko psuje polski system jeszcze bardziej.

Z raportem na temat International Tax Competitiveness Index 2024 można zapoznać się na stronie: <https://taxfoundation.org/research/all/global/2024-international-tax-competitiveness-index/>

Forum Obywatelskiego Rozwoju

FOR zostało założone w 2007 roku przez prof. Leszka Balcerowicza, aby skutecznie chronić wolność oraz promować prawdę i zdrowy rozsądek w dyskursie publicznym. Naszym celem jest zmiana świadomości Polaków oraz obowiązującego i planowanego prawa w kierunku wolnościowym.

FOR realizuje swoje cele poprzez organizację debat oraz publikację raportów i analiz podejmujących ważne tematy społeczno-gospodarcze, a w szczególności: stan finansów publicznych, sytuację na rynku pracy, wolność gospodarczą, wymiar sprawiedliwości i tworzenie prawa. Z inicjatywy FOR w centrum Warszawy i w Internecie został uruchomiony licznik długu publicznego, który zwraca uwagę na problem rosnącego zadłużenia państwa. Działania FOR to także projekty z zakresu edukacji ekonomicznej oraz udział w kampaniach na rzecz zwiększania frekwencji wyborczej.

Wspieraj nas!

Zdrowy rozsądek oraz wolnościowy punkt widzenia nie obronią się same. Potrzebują zaplanowanego, wytężonego, skutecznego wysiłku oraz Twojego wsparcia.

Jeśli jest Ci bliski porządek społeczny szanujący wolność i obawiasz się nierozsądnych decyzji polityków udających na Twój koszt Świętych Mikołajów, wesprzyj finansowo nasze działania.

Wyślij przelew na konto FOR (w PLN): 68 1090 1883 0000 0001 0689 0629

W sprawie darowizn możesz się skontaktować z:

Kinga Królik - członkini zarządu, kierownik administracyjno-finansowy FOR

tel. 691 908 904

e-mail: kinga.krolik@for.org.pl

Już dziś pomóż nam chronić wolność – obdarz nas swoim wsparciem i zaufaniem.

KONTAKT DO AUTORÓW

Marcin Zieliński

Prezes zarządu i główny ekonomista FOR

e-mail: marcin.zielinski@for.org.pl

Twitter: [@MA_Zielinski](https://twitter.com/MA_Zielinski)

Piotr Oliński

Analitik prawny FOR

e-mail: piotr.olinski@for.org.pl

Twitter: [@olinski Piotrek](https://twitter.com/olinski Piotrek)

Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju – FOR

ul. Ignacego Krasickiego 9A

02-628 Warszawa

tel. 22 628 85 11

e-mail: info@for.org.pl

www.for.org.pl